

II

(Nezakonodajni akti)

SKLEPI

SKLEP KOMISIJE (EU) 2015/1582

z dne 17. julija 2013

o ukrepih SA.30704 – 12/C (ex NN 53/10), ki jih je Latvija izvedla za državno pomoč Hipotekarni in deželni banki Latvije – „komercialni segment“

(notificirano pod dokumentarno številko C(2013) 4406)

(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 108(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo pripombe v skladu z navedenimi določbami ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

- (1) Komisija je 19. novembra 2009 odobrila dva ukrepa dokapitalizacije v korist „Hipotekarne in deželne banke Latvije“ ⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: banka) v skupnem znesku 72,79 milijona LVL ([102,5–103,6] milijona EUR), ki sta bila banki dodeljena januarja oziroma novembra 2009 ⁽³⁾ (v nadaljnjem besedilu: sklep iz novembra 2009).
- (2) Dne 1. aprila 2010 so latvijski organi priglasili dodatno dokapitalizacijo v višini 70,2 milijona LVL (100 milijonov EUR), ki je bila izvedena 23. marca 2010. Priglasitev je bila evidentirana 6. aprila 2010. Latvijski organi so med majem 2010 in januarjem 2012 ⁽⁴⁾ Komisiji predložili dodatne informacije.
- (3) Komisija se je 26. januarja 2012 odločila ⁽⁵⁾, da bo začasno odobrila ukrep dokapitalizacije v višini 70,2 milijona LVL, ki je bil dodeljen 23. marca 2010, ukrep dokapitalizacije v višini 50 milijonov LVL, ki je bil banki dodeljen

⁽¹⁾ UL C 130, 4.5.2012, str. 42.

⁽²⁾ V latvijsščini: Latvian Hipoteku un zemes bankas.

⁽³⁾ Sklep Komisije o državni pomoči v zadevi NN 60/09, Dokapitalizacija „Hipotekarne in deželne banke Latvije“, z dne 19. novembra 2009 (UL C 323, 31.12.2009, str. 5).

⁽⁴⁾ Za več podrobnosti glej uvodne izjave 3 do 21 sklepa o začetku postopka.

⁽⁵⁾ Sklep Komisije v zadevi državna pomoč SA.30704 (12/C) (ex NN 53/10) – Dodatni ukrepi pomoči za Hipotekarno in deželno banko Latvije z dne 26. januarja 2012 (UL C 130, 4.5.2012, str. 42).

konec leta 2011 (dodeljen kot likvidnostni ukrep, ki se pretvori v kapital), „stand-by“ likvidnostno posojilo v višini do 250 milijonov LVL za banko, jamstva za mednarodne upnike komercialnega segmenta banke v višini do 32 milijonov LVL in likvidnostno podporo v višini do 60 milijonov LVL za solventno likvidacijo oslabljenih sredstev znotraj družbe za upravljanje HipoNIA, ki je v lasti banke in ki jo banka financira, in da bo začela postopek iz člena 108(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Pogodba) v zvezi z navedenimi ukrepi, v kolikor so bili potrebni za prestrukturiranje komercialnega segmenta banke (v nadaljnjem besedilu: ukrepi prestrukturiranja) in koristili razvojnemu segmentu ter upoštevali načrt preoblikovanja banke ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: sklep o začetku postopka). Komisija je imela pomisleke o združljivosti ukrepov prestrukturiranja z notranjim trgom, pri čemer je upoštevala Sporočilo Komisije o ponovni vzpostavitvi uspešnega poslovanja in oceni ukrepov prestrukturiranja v finančnem sektorju v sedanji krizi na podlagi pravil o državni pomoči ⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: sporočilo o prestrukturiranju).

- (4) Komisija je pozvala vse zainteresirane strani, naj predložijo svoje pripombe o ukrepih prestrukturiranja. Komisija ni prejela pripomb zainteresiranih strani.
- (5) Dne 22. marca 2012 je potekalo srečanje latvijskih organov in Komisije.
- (6) Latvija je 5. aprila 2012 predložila svoje pripombe o sklepu o začetku postopka.
- (7) Med majem 2012 in junijem 2013 sta si Latvija in Komisija redno izmenjavali informacije. Latvija je Komisijo obveščala o napredku procesa privatizacije komercialnega dela banke, tako da je večkrat predložila informacije.
- (8) Komisija je 23. maja 2013 zahtevala dodatne informacije. Z dopisom z dne 3. junija 2013 je Latvija odgovorila na zahtevek po informacijah, vendar ni predložila odgovorov na vprašanja o razvojnem segmentu banke. Obenem je Latvija predložila različna dokazila, vključno s posodobljenimi informacijami o prodaji komercialnega dela banke.
- (9) Latvijski organi so 21. junija 2013 Komisijo obvestili, da se izjemoma strinjajo s sprejetjem tega sklepa v angleškem jeziku.
- (10) Latvija je 28. junija 2013 obvestila Komisijo, da je družbi HipoNIA dejansko posodila 70,98 milijona LVL in tako za približno 11 milijonov LVL preseгла znesek ukrepa, ki je bil začasno odobren s sklepom o začetku postopka.

2. DEJSTVA

2.1 Upravičenec – banka

- (11) Latvijska vlada je banko ustanovila 19. marca 1993 kot banko v državni lasti. Ministrstvo za finance Republike Latvije je 100-odstotni lastnik delnic banke.
- (12) Gre za srednje veliko banko v Latviji, ki nudi storitve poslovanja s prebivalstvom. Banka ima dve vlogi, saj deluje kot razvojna banka in univerzalna komercialna banka ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Komisija je izrazila pomisleke zlasti v zvezi s plačilom instrumentov pomoči, prenehanjem komercialnih dejavnosti banke, ponovno vzpostavitvijo dolgoročnega uspešnega poslovanja gospodarskih dejavnosti bančne skupine, prenehanjem neprodanih komercialnih dejavnosti v skladu s predpisi in izravnalnimi ukrepi.

⁽²⁾ UL C 195, 19.8.2009, str. 9.

⁽³⁾ Za več podrobnosti o banki glej uvodne izjave 22 do 42 sklepa o začetku postopka.

- (13) Banka in njene odvisne družbe sestavljajo bančno skupino. Vse odvisne družbe banke so vključene v komercialne dejavnosti. Glavne odvisne družbe so:
- SIA „Riska investiciju sabiedriba“ (v nadaljnjem besedilu: RIS) je pravna oseba s posebnim namenom,
  - SIA „Hipolizings“ (v nadaljnjem besedilu: Hipolizings) zagotavlja storitve zakupa (večinoma zakup vozil) in je imela na dan 30. junija 2011 5-odstotni tržni delež, financirala pa jo je izključno banka s posojilom v višini 49 milijonov LVL,
  - IPS „Hipo Fondi“ ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: Hipo Fondi) je družba za upravljanje, ki upravlja državni obvezni financirani pokojninski sklad (drugega stebra), upravlja pa 34 milijonov LVL (približno 4-odstotni tržni delež) in je v 51-odstotni lasti odvisne družbe RIS, pri čemer je družba Hipo Fondi delovala kot samostojni subjekt, vendar je lahko koristila mrežo podružnic banke, njen prodajni oddelek in podporo IT,
  - SIA „Hipoteku bankas Nekustama Ipasuma Agentura“ (v nadaljnjem besedilu: HipoNIA) je družba za upravljanje nedonosnih sredstev ⁽²⁾, ki upravlja portfelj sredstev, financira pa jo izključno banka.
- (14) V skladu z načrtom preoblikovanja, ki je opisan v uvodnih izjavah 45 do 95 sklepa o začetku postopka, se bo banka v celoti preoblikovala v razvojno banko (tj. banko, ki podpira strukturno, gospodarsko in socialno politiko v imenu države v skladu z njenim javnim poslanstvom). Zato bo prenehala izvajati komercialne dejavnosti.
- (15) Latvija je imenovala neodvisnega zunanjega svetovalca, da pripravi koncept za razvojne institucije v Latviji. Dne 11. februarja 2011 je bil Komisiji in Mednarodnemu denarnemu skladu (v nadaljnjem besedilu: MDS) predložen prvi osnutek Poročila o optimizaciji sistema razvojnih finančnih institucij v Latviji.
- (16) V osnutku poročila je med drugim priporočeno, da se ustvari enotna razvojna institucija, pri čemer je treba zagotoviti njeno neodvisnost s posebnim zakonom ali vzpostavitev neodvisnih organov odločanja. V tem okviru je bila v osnutku poročila opredeljena potreba, da se v celoti oblikuje delujoča struktura enotne razvojne institucije na podlagi popolnega pregleda obstoječih programov ter njihovih potreb v zvezi z delovanjem in osebjem, zlasti v zvezi s funkcijama ocene in obvladovanja tveganja.
- (17) Poleg tega je bila poudarjena potreba po posredovanju države s posrednimi instrumenti (posameznimi in portfeljskimi jamstvi, tveganim kapitalom, mezzanin skladi itd.), pri čemer se je treba oddaljiti od obsežnega neposrednega dajanja posojil in zagotoviti, da so neposredna posredovanja možna le v nekaterih zelo specifičnih in utemeljenih primerih (dajanje mikroposojil, kmeti itd.).
- (18) Po navedbah iz osnutka poročila bi posredno usmerjanje dajanja posojil, ki ga podpira država, povečalo dostop do morebitnih upravičencev takih programov in izboljšalo tako stroškovno učinkovitost distribucije kot sodelovanje s komercialnim bančnim sektorjem.

2.2 Strategija prestrukturiranja: prodaja komercialnih dejavnosti banke

- (19) V skladu z dodatnim memorandumom o soglasju iz julija 2010 je načrt preoblikovanja banke pripravil neodvisni svetovalec. Naloga svetovalca je bila, da pripravi scenarije o preoblikovanju banke, da se omogoči odcepitev

⁽¹⁾ Hipo Fondi je samostojna družba za upravljanje z neodvisnim računovodenjem in upravljanjem. Velik delež družbe ([42–43] %) je v lasti dejavnih delničarjev.

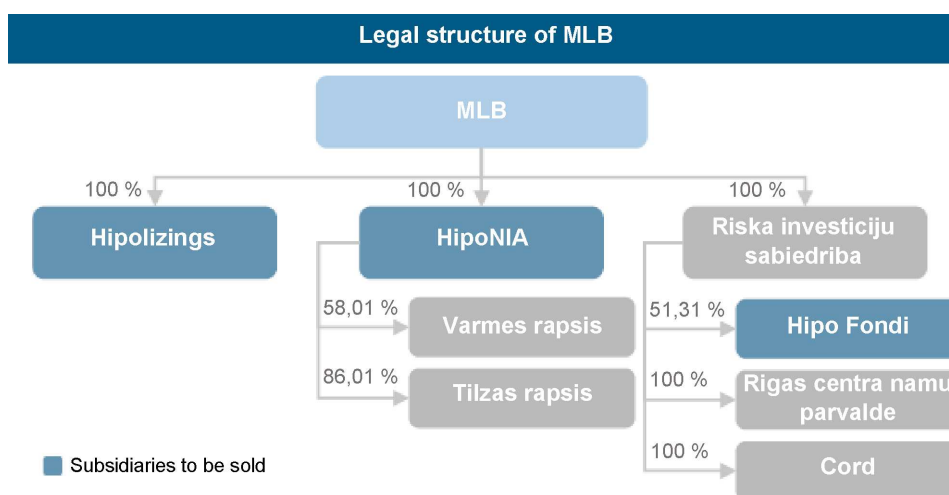
⁽²⁾ Večinoma jih sestavljajo posojila in nepremičnine.

sredstev in obveznosti, povezanih z razvojnim financiranjem, in da se banka s komercialnimi dejavnostmi privatizira ali pa da se preoblikuje tako, da se komercialne dejavnosti lahko prodajo, pri čemer bi se razvojni segment obdržal.

- (20) Po analizi finančnega položaja banke je neodvisni svetovalec v načrtu preoblikovanja, ki ga je pripravil aprila 2011 (v nadaljnjem besedilu: načrt preoblikovanja iz aprila 2011), ugotovil, da bi bil najboljši scenarij pravočasna prodaja sredstev komercialnega segmenta banke v svežnjih.
- (21) Latvajska vlada je 1. novembra 2011 odobrila priporočeno prodajno strategijo iz načrta preoblikovanja iz aprila 2011, zlasti prodajo komercialnega segmenta banke v šestih svežnjih.
- (22) Subjekti, ki spadajo v bančno skupino in naj bi se kot pravni subjekti prodali z delniškim poslom, so prikazani v diagramu 1.

Diagram 1

Pregled pravnih subjektov bančne skupine ⁽¹⁾

Vir: Latvijski organi.

- (23) Na dan 31. avgusta 2011 so sredstva in obveznosti komercialnega segmenta banke, ki naj bi se prodala, vključevala:
- portfelj komercialnih posojil in delnic v odvisnih družbah (HipoNIA, Hipolizings in Hipo Fondi) v višini 283,8 milijona LVL ter
  - vloge v vrednosti 356,1 milijona LVL.
- (24) Postopek prodaje je bil izveden s pomočjo uglednega zunanega svetovalca. Sprva je bil vzpostavljen stik s 121 morebitnimi kupci. 98 morebitnih kupcev je prejelo dokument s povzetkom informacij („teaser“), od tega jih je 18 podpisalo pogodbo o nerazkritju, 51 morebitnih kupcev ponudba ni zanimala, 29 pa jih ni odgovorilo. Do 16. decembra 2011 in ob koncu prve faze postopka prodaje je bilo prejetih devet prvotnih ponudb. Do 11. januarja 2012 so med drugo fazo postopka prodaje trije morebitni kupci predložili izboljšano ponudbo, šest jih ni spremenilo prvotne ponudbe, poleg tega pa je bila prejeta še ena nova ponudba. Vsem navedenim morebitnim vlagateljem je bil odobren dostop do podatkovne sobe. Med to fazo postopka so se trije morebitni

⁽¹⁾ Prikazane so le odvisne družbe z več kot 50-odstotnim deležem.

kupci umaknili, eden pa je izrazil zanimanje le za dele dveh svežnjev (svežnjev 2 in 3), a ni predložil posebne ponudbe. Zato so bile do 16. marca 2012 prejete končne ponudbe od štirih morebitnih vlagateljev, večinoma za enega od svežnjev, čeprav je eden od morebitnih kupcev predložil ponudbo za tri svežnje.

Svežnji

- (25) Prodajna strategija, ki so jo latvijski organi odobrili 1. novembra 2011, je sprva predvidevala razdelitev sredstev in obveznosti banke v šest ločenih svežnjev v skladu s preskušanim zanimanjem trga. Med postopkom prodaje je bil sveženj 3 dodatno razdeljen v dva ločena svežnja, in sicer 3A in 3B. Svežnji so bili prodani ločenim kupcem, preostala sredstva in obveznosti banke pa so bila prenesena razvojnemu segmentu. Postopek prodaje se je zaključil in vsi svežnji so bili odprodani do 30. junija 2013. Svežnje sestavljajo:
1. sveženj 1 ⁽¹⁾ in sveženj 2 ⁽²⁾, ki vsebujeta večino komercialnih posojil in vlog, ki so bili prodani. Proces se je dejansko zaključil 24. novembra 2012. Preostali komercialni pogoji bodo določeni v letu 2013 (nadomestilo kupca [...]) ^(*) ([...] LVL) in [...] v skladu s pogoji pogodbe o prodaji ([...] LVL) z [...];
  2. sveženj 5, ki ga sestavlja odvisna lizinška družba banke Hipolizings in ki je bil prodan 1. avgusta 2012, in sveženj 6, ki ga sestavljajo pokojninski načrti drugega stebra, ki jih upravlja družba Hipo Fondi, in ki je bil prodan novembra 2012. Prodaja družbe Hipo Fondi, ki je ostala družba „poštni nabiralnik“, bo potekala leta 2013;
  3. sveženj 3, ki ga sestavljajo dobra posojila podjetjem, povezana z vlagatelji v nepremičnine in gradnjo. Razdeljen je bil na svežnja 3A in 3B za olajšanje procesa odprodaje zaradi nezadostnega zanimanja trga. Sveženj 3A je bil 18. junija 2013 prodan zasebnemu vlagatelju, sveženj 3B pa je bil 28. junija 2013 prodan latvijski agenciji za privatizacijo;
  4. sveženj 4 ⁽³⁾, povezan z družbo HipoNIA, je bil 28. junija 2013 prodan latvijski agenciji za privatizacijo.
- (26) V zvezi z različnimi prodajnimi možnostmi svežnjev 3B in 4 so latvijski organi menili, da so bile ponudbe, ki so jih zanju predložili vlagatelji, neustrezne in niso izražale dejanske notranje vrednosti sredstev, ki sta jih vsebovala (glede na oceno uglednega neodvisnega strokovnjaka). Za zmanjšanje izgub se je država odločila, da bo svežnja 3B in 4 prodala latvijski agenciji za privatizacijo.
- (27) Glede na ponudbe vlagateljev bi bila lahko družba Hipo Fondi prodana bodisi s prodajo pravnega subjekta kot delujočega podjetja z vsemi sredstvi, ki jih upravlja, bodisi s prodajo sredstev. Latvija je navedla, da je izbrala drugo možnost, saj je bila med drugim ponujena cena za posel s prodajo sredstev boljša. Zato je bila prodana skoraj vsa gospodarska dejavnost družbe Hipo Fondi, in sicer trije pokojninski načrti: „Rivjera“, „Safari“ in „Jurmala“. Poleg navedenih pokojninskih načrtov je družba Hipo Fondi upravljala tudi več zasebnih portfeljev in zaprtih naložbenih skladov. Nekateri so že bili zaprti, preostali pa se zapirajo. Hipo Fondi bo ostala le še družba „poštni nabiralnik“ brez dejanskih dejavnih poslov, ki bi jih upravljala. Ta preostala družba „poštni nabiralnik“ bi se lahko likvidirala ali prodala. Za navedeni pravni subjekt se je začel postopek prodaje in manjšinski delničar družbe Hipo Fondi ⁽⁴⁾ je izrazil zanimanje za nakup delnic [...]. Latvijski organi so se odločili za nadaljevanje prodaje manjšinskemu delničarju zaradi boljšega finančnega rezultata in hitrejšega reševanja kot pri likvidaciji.

⁽¹⁾ Sveženj 1 je sestavljen iz dobrih posojil prebivalstvu in malim podjetjem, z izjemo izpostavljenosti do vlagateljev v nepremičnine in gradnjo, v vrednosti približno 94,6 milijona LVL v smislu čiste knjigovodske vrednosti, skupaj z vsemi vezanimi vlogami in vlogami na vpogled za prebivalstvo ali mala podjetja v vrednosti 244 milijonov LVL.

⁽²⁾ Sveženj 2 je sestavljen iz dobrih posojil velikim podjetjem, z izjemo izpostavljenosti do vlagateljev v nepremičnine in gradnjo, v približni vrednosti 27,4 milijona LVL v smislu čiste knjigovodske vrednosti, skupaj z vsemi vezanimi vlogami in vlogami na vpogled za velika podjetja v vrednosti 103 milijonov LVL.

^(*) Zaupne informacije, zato so izpuščeni deli označeni z [...].

⁽³⁾ Sveženj 4 sestavljajo delnice družbe HipoNIA in posojilo znotraj bančne skupine družbi HipoNIA v višini 41,3 milijona LVL, po prodaji pa bodo sredstva družbe HipoNIA sestavljala zlasti slaba posojila.

⁽⁴⁾ Manjšinski delničar družbe Hipo Fondi, ki kupuje družbo „poštni nabiralnik“, ni povezan s kupcem sredstev, ki jih je v preteklosti upravljal družba Hipo Fondi.

Prodaja družbe Hipo Fondi je skoraj zaključena. Pogodba o prodaji je bila podpisana, vendar prodaja še ni zaključena, saj pridobitev pregleduje latvijski nadzornik, tj. komisija za finančni in kapitalski trg. Družba Hipo Fondi nima v lasti registriranih intelektualnih pravic, registrirana znamka „hipo“ in z njo povezane pravice pa so v lasti banke. V skladu s pogodbo s kupcem banka ni ugovarjala uporabi izraza „hipo“ v imenu Hipo Fondi.

- (28) V zvezi s prodajo družbe HipoNIA je banka 20. junija 2013 prenesla kapital v višini [...] LVL na družbo HipoNIA. Navedena dokapitalizacija je bila potrebna, ker je prenos družbe HipoNIA s strani banke latvijski agenciji za privatizacijo potekal v višini [...] glede na knjigovodsko vrednost, razlika pa je znašala [...] LVL. To razliko je morala kriti banka [...], saj je bil to pogoj, da državna zakladnica dodeli posojilo družbi HipoNIA in da latvijska agencija za privatizacijo pridobi delnice družbe HipoNIA. Skupna neto vrednost [...] za banko iz posla znaša [...] LVL (tj. [...] glede na čisto knjigovodsko vrednost, po rezervacijah in ob začetku posla).

Preglednica 1

Pregled svežnjev in pogojev prodaje

V tisoč LVL	Vsebina	Trenutno stanje	Vlagatelj	Bruto knjigovodska vrednost	Čista knjigovodska vrednost	Končna cena/dolgoročna ekonomska vrednost	Bruto popust	Neto popust	Bruto izguba	Čista izguba
Sveženj 1	dobra posojila prebivalcem in malim podjetjem	prodan	SwedBank	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Sveženj 2	dobra posojila velikim podjetjem	prodan	SwedBank	[...]	—	—	[...]	—	[...]	—
Sveženj 3A	dobra posojila podjetjem, povezana z vlagatelji v nepremičnine in gradnjo	prodan	vlagatelj 2	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Sveženj 3B		v postopku	agencija za privatizacijo	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Sveženj 4	HipoNIA: družba za upravljanje nedonosnih sredstev	v postopku	agencija za privatizacijo	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Sveženj 5	Hipolizings: lizinska družba (zakup vozil ...)	prodan	SwedBank	[...]	—	[...]	[...]	[...]	[...]	—
Sveženj 6	Hipo Fondi: družba za upravljanje za državni obvezni pokojninski sklad	prodan	SEB Bank	—	—	[...]	—	—	[...]	[...]

Vir: Latvijski organi.

- (29) Skupni znesek, ki je bil ustvarjen s postopkom prodaje, je bil nekoliko večji, kot je bilo predvideno v okviru osnovnega scenarija po popustih v osnovnem primeru iz prodajne strategije, če se bruto popusti iz prodajne strategije uporabljajo za bruto knjigovodske vrednosti. Izguba je znašala 53,1 milijona LVL, pričakovana izguba pa je bila 56,8 milijona LVL.

Prenehanje poslovanja z vrednostnimi papirji

- (30) Banka prekinja pogodbe o storitvah skrbništva s svojimi strankami. Ukinila bo zadevno infrastrukturo in prerazporedila ali odpustila zaposlene.
- (31) Banka bo v praksi tudi v celoti prenehala poslovati z vrednostnimi papirji. Obdržala bo le račune približno 100 strank, s katerimi ne more vzpostaviti stika (večinoma zato, ker so že pokojne). Ker banka ne more takoj zakonito prodati vrednostnih papirjev navedenih nedejavnih strank, namerava (1) pridobiti dovoljenje za upravljanje navedenih računov z vrednostnimi papirji strank in (2) preklicati dovoljenje za opravljanje vseh bančnih storitev, ki so zajemale tudi storitve skrbništva.

2.3 Strategija prestrukturiranja: vzpostavitev enotne razvojne institucije

- (32) Po pričakovanjih naj bi se preostale komercialne dejavnosti po prodaji prenesle na razvojni segment, te pa med drugim vključujejo likvidna sredstva v vrednosti 20,3 milijona LVL, druga sredstva v vrednosti 7,6 milijona LVL, vloge na vpogled v vrednosti 5,9 milijona LVL in vezane vloge v vrednosti 1 milijona LVL, druge obveznosti v vrednosti 1,7 milijona LVL in kapital v obtoku v vrednosti 19,2 milijona LVL.
- (33) Po pričakovanjih naj bi banko po prodaji komercialnih dejavnosti dne 30. junija 2013 sestavljale samo razvojne dejavnosti. Imela bo sredstva v vrednosti približno 222,3 milijona LVL.
- (34) V dodatnem memorandumu o soglasju je Latvija navedla naslednje zaveze za Unijo in MDS:
- (a) Po odprodaji sredstev komercialnega segmenta banke bo Latvija združila razvojni del banke z drugimi državnimi institucijami in tako ustvarila enotno razvojno institucijo. Enotna razvojna institucija bi izvajala programe državne pomoči s finančnimi instrumenti, ki jih trenutno upravljajo banka, latvijska agencija za jamstva, sklad za razvoj podeželja in sklad za okoljske naložbe ⁽¹⁾.
- (b) Enotna razvojna institucija ne bo smela privabljati zasebnih vlog. Izogibala se bo neposrednemu dajanju posojil, razen če so bili koncesijski programi že odobreni ali če je dajanje posojil (i) povezano z zagotavljanjem produktov, ki jih ne nudijo komercialne banke ali nebančne finančne institucije, (ii) odvisno od visoko specializiranega znanja, ki ga komercialne banke ali nebančne finančne institucije nimajo, ali (iii) premajhnega obsega ali preveč tvegano, da bi bilo zanimivo za komercialne banke ali nefinančne bančne institucije.
- (c) Banka ne bo začela izvajati novih programov neposrednih posojil do odobritve akcijskega načrta za enotno razvojno institucijo, vsa finančna sredstva, ki jih je banka dodelila za izvajanje nacionalnih instrumentov finančnega inženiringa, pa je treba zavarovati in v celoti prenesti enotni razvojni instituciji, ki bo vzpostavljena. Za izboljšanje strokovnega spremljanja in preglednosti bo po vzpostavitvi enotne razvojne institucije vzpostavljen posvetovalni svet, ki mu bo predsedovalo ministrstvo za finance, sestavljali pa ga bodo člani ključnih ministrstev, socialnih partnerjev, združenja komercialnih bank in znanih mednarodnih finančnih institucij s strokovnim znanjem na področju razvojnih dejavnosti.
- (d) Ko bodo komercialni deli banke prodani ali preneseni latvijski agenciji za privatizacijo, banka ne bo smela privabljati novih zasebnih vlog. Komisija za finančni in kapitalski trg bo zagotavljala skladnost z navedeno zavezo.

⁽¹⁾ V skladu z dodatnim memorandumom o soglasju so morali latvijski organi do 30. junija 2013 predstaviti akcijski načrt o navedeni združitvi. Vendar je napredek počasen, zlasti zato, ker ministrstvo za gospodarstvo in ministrstvo za finance nista mogla sprejeti soglasja o tem, katera institucija bo pristojna za nadzor enotne razvojne institucije.

2.4 Opis ukrepov iz tega sklepa

- (35) V zvezi z razvojnimi dejavnostmi banke Komisija ugotavlja, da namerava Latvija optimizirati sistem razvojnih finančnih institucij, tako da jih bo konsolidirala z enotno razvojno institucijo. V sklepu o začetku postopka se je pričakovalo, da bo banka izvajala svoje razvojne dejavnosti le do vzpostavitve enotne razvojne institucije, ki naj bi bila vzpostavljena do 31. decembra 2012. Vendar je bil proces preložen in še vedno poteka. Ker latvijski organi še niso zaključili projekta vzpostavitve enotne razvojne institucije, se ta sklep nanaša le na komercialni del banke. Zato se bo razvojni del banke ocenil v ločenem končnem sklepu.
- (36) V sklepu o začetku postopka so bili naslednji ukrepi, ki jih je dodelila Latvija komercialnemu delu banke, začasno odobreni kot pomoč za reševanje:
- (a) ukrep dokapitalizacije v višini 70,2 milijona LVL, dodeljen 23. marca 2010;
  - (b) ukrep dokapitalizacije v višini 50 milijonov LVL, dodeljen konec leta 2011 (dodeljen kot likvidnostni ukrep, ki se pretvori v kapital);
  - (c) „stand-by“ likvidnostno posojilo v višini do 250 milijonov LVL;
  - (d) jamstva za mednarodne upnike komercialnega segmenta banke v višini do 32 milijonov LVL;
  - (e) likvidnostna podpora v višini do 60 milijonov LVL za solventno likvidacijo oslabljenih sredstev znotraj družbe HipoNIA.
- (37) Latvija je predložila informacije o uporabi navedene državne podpore za likvidacijo komercialnega segmenta banke, ki so bile spremenjene tako, da se je upoštevalo izvajanje prodajne strategije.
- (38) Skupni znesek potrebnega kapitala iz ukrepa, opisanega v točki (b) uvodne izjave 36, je bil nižji, kot je bilo sprva načrtovano, in je znašal 25 milijonov LVL namesto 50 milijonov LVL, saj so se latvijski organi odločili, da bo banka delovala brez dovoljenja za opravljanje bančnih storitev, kar je zmanjšalo znesek potrebnega kapitala. Dokapitalizacija v višini 25 milijonov LVL je bila izvedena junija 2012 ⁽¹⁾.
- (39) „Stand-by“ likvidnostno posojilo v višini do 250 milijonov LVL, opisano v točki (c) uvodne izjave 36, je bilo začasno odobreno od 1. januarja 2012 in na voljo banki do zaključka prodaje v primeru izrednih dogodkov v zvezi z likvidnostjo. Dne 30. maja 2013 je bil znesek uporabljene likvidnostne podpore bistveno nižji od največjega predvidenega zneska (50 milijonov LVL), saj ni prišlo do navala na banko, proces preoblikovanja pa je potekal neovirano. Trenutno neporavnan saldo znaša 25 milijonov LVL, ki naj bi se po načrtih odplačal do 31. decembra 2013.
- (40) Jamstva v višini do 32 milijonov LVL, opisana v točki (d) uvodne izjave 36, naj bi se zagotovila mednarodnim upnikom banke v zvezi z njenim komercialnim segmentom. Ker bi se prodaja komercialnega segmenta in preoblikovanje banke v razvojno banko lahko štela za neplačilo v skladu z njenimi pogodbami, je bil navedeni ukrep potreben za jamčenje obveznosti, če bi navedeni mednarodni upniki zahtevali predplačilo posojil za banko. Vendar je bil znesek jamstev, potrebnih za komercialni del, nižji od pričakovanega zneska v višini 32 milijonov LVL, saj so le nekateri mednarodni upniki zahtevali dodatne varnostne ukrepe. Na dan 30. maja 2013 so jamstva, ki naj bi bila potrebna glede na napovedi, znašala 12,4 milijona LVL.
- (41) Likvidnostna podpora za družbo HipoNIA, opisana v točki (e) uvodne izjave 36, se je izkazala za višjo od zneska, ki ga je Komisija začasno odobrila, in je znašala 71 milijonov LVL namesto 60 milijonov LVL. Večji znesek je bil potreben, ker del svežnja 3 ni bil prodan na trgu, temveč je bil prenesen družbi HipoNIA, s čimer se je povečal potreben znesek finančnih sredstev. Po pričakovanjih naj bi se navedena likvidnostna podpora odplačala do 31. decembra 2018.

⁽¹⁾ Dokapitalizaciji v letih 2010 oziroma 2012 sta torej skupaj znašali 95,2 milijona LVL (70,2 milijona LVL in 25 milijonov LVL).

- (42) Latvija je zato prosila Komisijo, naj odobri zvišanje likvidnostne podpore za 11 milijonov LVL. V tem okviru je Latvija trdila, da je skupni znesek pomoči, potreben za postopno opuščanje komercialnega segmenta banke, nižji od zneska začasno odobrene pomoči.

Preglednica 2

Pregled odobrene državne pomoči v primerjavi z dodeljeno državno pomočjo

(stanje maja 2013)

Likvidnostna podpora za banko	
Znesek, ki ga je Komisija začasno odobrila 26. januarja 2012	250 milijonov LVL
Znesek, dodeljen decembra 2011	50 milijonov LVL
Likvidnostna podpora za družbo HipoNIA	
Znesek, ki ga je Komisija začasno odobrila 26. januarja 2012	60 milijonov LVL
Znesek, dodeljen junija 2013	71 milijonov LVL
Jamstva	
Znesek, ki ga je Komisija začasno odobrila 26. januarja 2012	32 milijonov LVL
Znesek, dodeljen junija 2012	12,4 milijona LVL
Kapital	
Znesek, ki ga je Komisija začasno odobrila 26. januarja 2012	70,2 milijona LVL + 50 milijonov LVL
Znesek, dodeljen junija 2012	70,2 milijona LVL + 25 milijonov LVL
Skupni znesek državne pomoči	
Znesek, ki ga je Komisija začasno odobrila 26. januarja 2012	462,2 milijona LVL
Trenutna ocena zneska ukrepov pomoči	228,6 milijona LVL

2.5 Razlogi za začetek postopka

- (43) Sporočilo o prestrukturiranju ⁽¹⁾ določa pravila o državni pomoči, ki se uporabljajo za prestrukturiranje finančnih institucij v sedanji krizi. V skladu s sporočilom o prestrukturiranju je prestrukturiranje finančne institucije v okviru sedanje finančne krize združljivo s členom 107(3)(b) Pogodbe, če:

- vključuje zadosten lastni prispevek upravičenca (porazdelitev bremena),
- vključuje zadostne ukrepe za omejevanje izkrivljanja konkurence,

⁽¹⁾ Sporočilo Komisije o ponovni vzpostavitvi uspešnega poslovanja in oceni ukrepov prestrukturiranja v finančnem sektorju v sedanji krizi na podlagi pravil o državni pomoči (UL C 195, 19.8.2009, str. 9).

— povzroči ponovno vzpostavitev uspešnega poslovanja banke ali pojasnjuje, kako bi bilo mogoče izvesti postopek prenehanja v skladu s predpisi.

- (44) V sklepu o začetku postopka je Komisija začasno odobrila pomoč za reševanje, saj je menila, da so ukrepi, opisani v uvodni izjavi 36, ustrezni, ker je njihov cilj odpraviti grožnjo latvijskemu gospodarstvu, ki je izhajala iz težav banke. Komisija je menila tudi, da so bili navedeni ukrepi potrebni in najugodnejša možnost za latvijsko vlado pri postopnem opuščanju komercialnih dejavnosti banke. Kljub temu je imela Komisija pomisleke o tem, ali je pomoč sorazmerna, zato je zahtevala dodatne informacije v zvezi s tem.

Zaščitni ukrepi proti neupravičenemu izkrivljanju konkurence – prenehanje komercialnih dejavnosti

- (45) V skladu s prodajno strategijo naj bi se večina gospodarskih dejavnosti komercialnega segmenta banke prenehala in prodala v svežnjih, odvisni družbi Hipolizings in Hipo Fondi pa naj bi se prodali ločeno od banke, kar je bilo po mnenju Komisije pozitivno.
- (46) V zvezi s prenehanjem dejavnosti v skladu s predpisi je Komisija sklenila, da je potrebnih več informacij o združljivosti pomoči za prenehanje komercialnih dejavnosti banke. Komisija je zlasti prosila latvijske organe, naj navedejo točne mejnike, predvidene za prodajo dejavnosti, in dodatne informacije o dejavnostih, ki jih ni bilo mogoče prodati.
- (47) V zvezi z gospodarskimi dejavnostmi, ki naj bi se nadaljevale, naj bi se le dva subjekta, in sicer Hipolizings in Hipo Fondi, prodala kot samostojna pravna subjekta. Kljub temu je Komisija ob upoštevanju njune omejene prisotnosti na trgu ⁽¹⁾ in pravočasne prodaje, ki jo je izvedla banka, začasno zaključila, da so bili ukrepi pomoči ustrezni.

Ponovna vzpostavitev dolgoročnega uspešnega poslovanja gospodarskih dejavnosti bančne skupine

- (48) V sklepu o začetku postopka je Komisija prosila latvijske organe, naj predložijo dodatne informacije za zagotovitev, da bodo subjekti, ki bodo ostali samostojni (Hipolizings in Hipo Fondi), uspešno poslovali po prodaji. Podrobneje povedano, Komisija je želela vedeti, kdo bo po prodaji zagotovil zahtevano infrastrukturo ali finančna sredstva namesto banke.

Prenehanje neprodanih komercialnih dejavnosti v skladu s predpisi

- (49) Čeprav so v prodajni strategiji navedene informacije o pogojih za prenehanje komercialnih dejavnosti v skladu s predpisi, je Komisija v sklepu o začetku postopka izrazila pomisleke o vzpostavitvi zadostnih zaščitnih ukrepov proti neupravičenemu izkrivljanju konkurence.
- (50) Komisija je zlasti pozvala latvijske organe, naj pravočasno zaključijo prodajo in predlagajo dodatne ukrepe za zagotovitev, da je banka določila neprilučne cene svojih komercialnih produktov in zgornjo mejo predplačil za obstoječa posojila.

3. PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANI

- (51) Komisija ni prejela pripomb zainteresiranih strani.

⁽¹⁾ Tržni delež družbe Hipolizings na trgu storitev zakupa znaša 5 %, tržni delež družbe Hipo Fondi na trgu upravljanja pokojnin drugega stebra pa 4 %.

4. PRIPOMBE LATVIJE O SKLEPU O ZAČETKU POSTOPKA

- (52) Latvija je 5. aprila 2012 predložila pripombe o sklepu o začetku postopka in pozneje dopolnila svoje stališče tako, da je do junija 2013 večkrat predložila informacije ⁽¹⁾.
- (53) Na splošno Latvija meni, da so bila v zvezi z banko izpolnjena vsa merila glede združljivosti državne pomoči, saj (i) je bil komercialni segment likvidiran, (ii) preostali razvojni segment deluje v okviru strogo omejenega razpona produktov (pooblastil) in (iii) preostalim institucijam se bo preklicalo dovoljenje, zato ne bodo mogle konkurirati komercialnim bankam na področju finančnih sredstev.
- (54) V zvezi z *razvojnimi segmentom banke* je Latvija predložila obsežne informacije ⁽²⁾. Kljub temu je Latvija pojasnila, da dokončni dogovor o vzpostavitvi enotne razvojne institucije, ki bi morala prevzeti razvojni segment banke, še ni bil dosežen. Latvija je navedla, da naj bi bil skupni akcijski načrt o vzpostavitvi enotne razvojne institucije zadevnih ministrstev in zunanjega strokovnjaka pripravljen do 2. avgusta 2013, delo pa naj bi se nadaljevalo skozi celotno leto 2013. Vendar končni datum vzpostavitve enotne razvojne institucije še vedno ni določen.
- (55) Zato je Latvija zaprosila, da se ocena državne pomoči za vzpostavitev enotne razvojne institucije obravnava v ločenem postopku in ne v okviru postopka o komercialnem segmentu banke.
- (56) V zvezi z *zaščitnimi ukrepi proti neupravičenemu izkrivljanju konkurence* Latvija meni, da vzpostavljene ureditve preprečujejo neposredno konkurenco med komercialnim segmentom banke in drugimi komercialnimi bankami. Banka je novembra 2009 prenehala izvajati nove dejavnosti na področju dajanja posojil. Na področju vlog je bilo sprva potrebno dejavno upravljanje depozitne osnove, da se prepreči dodatna državna pomoč v obliki likvidnostne podpore do zaključka prodaje. Vloge, povezane s komercialnim segmentom banke, so bile sčasoma prodane kot del svežnjev 1 in 2, poslovne dejavnosti v zvezi s plačilnimi karticami in mreža bankomatov pa so bile ukinjene.
- (57) Družba HipoNIA, ki je od banke pridobila portfelj posojil, ne zagotavlja dodatnega financiranja svojim strankam. Zlasti zaradi stanja navedenih posojil (skoraj vsa so zapadla pred več kot 90 dnevi, prizadevanja za prestrukturiranje pa so že potekala) družba HipoNIA v skoraj vseh primerih zaseže premoženje.
- (58) V zvezi s *komercialnim segmentom* je Latvija predložila celoten časovni načrt za prodajo ali likvidacijo sredstev, določila ključne mejnike procesa ter Komisijo obvestila o napredku in dejanskih datumih pogodb o prodaji. Latvija je predložila dokumentacijo, da bodo vse bilančne pozicije, povezane s komercialnim segmentom, odpravljene do januarja 2014.
- (59) Latvija je predložila podroben pregled zneskov državne pomoči, ki so se dejansko dodelili komercialnemu segmentu banke (in sicer likvidnostna podpora banki v višini 50 milijonov LVL, državna poročstva v višini 12,4 milijona LVL, ukrepi v zvezi s kapitalom v višini 95,2 milijona LVL in likvidnostna podpora družbi HipoNIA v višini 71 milijonov LVL). Latvija je izpostavila, da je skupni znesek pomoči, ki ga banka potrebuje za svoj komercialni del, nižji od predvidenega zneska (ki je bil začasno odobren v sklepu o začetku postopka).
- (60) Po navedbah Latvije noben ukrep pomoči neposredno ne koristi komercialnim dejavnostim, ki jih bosta po prodaji nadalje izvajali družbi Hipolizings in Hipo Fondi. Osnovna dejavnost banke je bila razdeljena v tri svežnje in prodana s prodajo sredstev. Nobeden od navedenih svežnjev ne pomeni podjetja v smislu člena 107(1) Pogodbe, zato Latvija meni, da se gospodarska dejavnost ne bo nadaljevala po prodaji, svežnjem pa državna pomoč, prejeta pred prodajo, ne bo koristila.
- (61) Latvija meni, da lahko le prodaja svežnja 4 (Hipolizings) pomeni nadaljevanje gospodarske dejavnosti. Vendar bo družba Hipolizings le zelo majhen del skupine, v katero spada kupec (manj kot 0,1 %) in [...]. [...]. Prodaja bo zagotovila dolgoročno uspešno poslovanje subjekta in ne bo ogrozila uspešnega poslovanja kupca. Poleg tega

⁽¹⁾ Glavna dokumentacija je bila prejeta 15. aprila 2013 in 3. junija 2013.

⁽²⁾ Informacije o razvojnem segmentu niso podrobno opisane, saj se ta sklep ne naša nanj.

tržni delež družbe Hipolizings znaša le 5 %. Pomoč, dodeljena banki, ji je koristila le v omejeni meri in posredno, saj obstoječih pogodbenih dogovorov ni bilo treba nepričakovano prekiniti in kot druga podjetja v lasti banke je ni bilo treba prodati kot družbo, ki jo prodaja lastnik v težavah. Zaradi zelo omejenega zneska pomoči družbi Hipolizings Latvija meni, da ji po prodaji in popolni združitvi s svojim kupcem pomoč ne bo koristila.

- (62) V zvezi z družbo „poštni nabiralnik“ Hipo Fondi, ki je bila prodana zasebnemu vlagatelju, Latvija meni, da [...].
- (63) V zvezi s prenosom sredstev banke družbi HipoNIA in njeno nadaljnjo prodajo se Latvija strinja s predhodnimi ugotovitvami Komisije iz sklepa o začetku postopka, da prenos ne vključuje pomoči.
- (64) V zvezi z dokapitalizacijo komercialnega segmenta leta 2012 je Latvija pojasnila, da je dokapitalizacija potekala v dveh delih, pri čemer je bil prvi del povezan s prodajo svežnjev 1, 2, 3, 5 in 6, drugi del pa s prodajo svežnja 4. Znesek kapitala je bil najmanjši možni znesek in izračunan, da se zagotovi regulativna kapitalna ustreznost komercialnega segmenta po izgubah zaradi prodaje.
- (65) V zvezi s „stand-by“ likvidnostnim posojilom, dodeljenim v okviru prestrukturiranja, je Latvija predložila dokumentacijo, da je bila podpora za komercialni segment začasna, da se zagotovi prodaja v skladu s predpisi. Njen obseg in začasna narava sta po mnenju Latvije zmanjšala morebitna izkrivljanja konkurence na najmanjšo raven.
- (66) Latvija je poleg tega predložila poročila o spremljanju prestrukturiranja banke, vključno s prenehanjem neprodanih komercialnih dejavnosti v skladu s predpisi in naknadnim vrednotenjem likvidacije.

5. OCENA UKREPOV

5.1 Obstoj pomoči v smislu člena 107(1) Pogodbe

- (67) Kot določa člen 107(1) Pogodbe, je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva z notranjim trgovom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami, razen če Pogodba določa drugače.

Upravičenci do pomoči

- (68) Kot je določeno v uvodni izjavi 145 sklepa o začetku postopka, je treba pri ocenjevanju ukrepov, da se ugotovi, ali so državna pomoč, razlikovati med sedanjimi in prihodnjimi razvojnimi bančnimi dejavnosti banke ter preostalimi komercialnimi dejavnostmi banke v prehodnem obdobju (obdobju postopnega opuščanja). Latvijski organi so predložili podatke, ki kažejo, kako so ukrepi koristili enemu ali drugemu segmentu.
- (69) Področje uporabe trenutnega sklepa zajema le ukrepe, dodeljene komercialnemu delu banke. Pogoji poslovanja razvojnega dela banke, ki naj bi ga nadalje izvajala še ne vzpostavljena razvojna institucija, se bodo ocenili v ločenem končnem sklepu.
- (70) Zato se bodo v tem sklepu ocenili le ukrepi, ki jih je dodelila Latvija in koristijo komercialnemu delu banke, če so potrebni za prestrukturiranje komercialnega segmenta banke.

- (71) Opozoriti je treba, da je za ocenjevanje ukrepov, ki koristijo komercialnemu segmentu banke, pomembno, da se ugotovi, ali in v kakšni meri se bo gospodarska dejavnost nadalje izvajala ali ukinila po prodaji sredstev komercialnega segmenta in obveznosti ⁽¹⁾. V zvezi s tem Komisija ugotavlja, da so se gospodarske dejavnosti nekdanjega komercialnega dela banke ukinile s prodajo svežnjev 3A (zasebnemu vlagatelju), 3B in 4 (latvijski agenciji za privatizacijo za postopno razrešitev) do 30. junija 2013. Prav tako je treba omeniti, da je bil velik delež sredstev, ki jih je v preteklosti upravljal družba Hipo Fondi, prodan ločeno od navedene družbe s prodajo sredstev. Komisija meni, da prodaja v svežnjih, ki je omogočila, da so različni kupci predložili ponudbe za ločene dele sredstev komercialnega segmenta in obveznosti banke, učinkovito prispeva k likvidaciji komercialnih dejavnosti banke. Omeniti je treba, da si je banka večkrat prizadevala prodati neprodana sredstva, ki se bodo na koncu prenesla na latvijsko agencijo za privatizacijo, pri čemer je preoblikovala svežnje in se z morebitnimi vlagatelji ponovno pogajala o ponudbah. Zato se zdi, da je banka izčrpala vse razpoložljive možnosti na trgu za prodajo navedenih sredstev najslabše kakovosti po razumni ceni, tj. ceni, ki je višja od njihove dolgoročne ekonomske vrednosti, kot jo je ocenil ugledni zunanji svetovalec.
- (72) Latvija je prav tako predložila zadostne informacije v zvezi s pomožnimi komercialnimi dejavnostmi banke in navedla, da so že bile zaključene ali pa bodo zaključene v bližnji prihodnosti. Družba „poštni nabiralnik“ Hipo Fondi, ki bo ostala po prodaji sredstev, ki jih je upravljal, bo prodana v prihodnjih mesecih, prenehalo se bo poslovanje z vrednostnimi papirji, družba RIS, ki je v celoti holding in ima trenutno v lasti delnice družbe Hipo Fondi in dveh insolventnih družb, pa bo likvidirana. V skladu z načrti naj bi bilo dovoljenje za opravljanje bančnih storitev banke preklicano do 31. decembra 2013.
- (73) Družba Hipolizings je bila z delniškim poslom prodana kot pravni subjekt. Latvija je trdila, da družbi Hipolizings kakršna koli podpora, dodeljena banki, ki je matična družba, ni neposredno koristila ⁽²⁾. V zvezi z morebitnim ukrepom finančne pomoči za oslABLJENA sredstva, opisanim v uvodnih izjavah 165 do 170 sklepa o začetku postopka, je treba opomniti, da so bila pred prodajo družbe Hipolizings najslabša sredstva banke interno prenesena družbi HipoNIA. V sklepu o začetku postopka je Komisija sklenila, da bi tak notranji prenos sredstev lahko pomenil ukrep finančne pomoči za oslABLJENA sredstva v korist družb Hipolizings in Hipo Fondi le, če sta imeli korist od takih prenosov in v kakšni meri sta jo imeli. Ker je Latvija potrdila, da sredstva niso bila prenesena z družbe Hipolizings na družbo HipoNIA, se lahko sprejme sklep, da družba Hipolizings ni prejela finančne pomoči za oslABLJENA sredstva, ki bi neposredno koristila njenim dejavnostim. Vendar, kot priznava Latvija, ni mogoče izključiti, da je družbi Hipolizings v omejeni meri koristila pomoč, dodeljena banki, če obstoječih pogodbenih dogovorov družbe Hipolizings ni bilo treba nepričakovano prekiniti in je ni bilo treba prodati kot družbo, ki jo prodaja lastnik v težavah. Zato je Komisija sprejela sklep, da je družbi Hipolizings koristila pomoč, dodeljena banki, čeprav posredno in v zelo majhni meri.
- (74) V zvezi z družbo Hipo Fondi Komisija opaža, da je bila ob prodaji manjšinskemu delničarju le družba „poštni nabiralnik“. Latvija je potrdila, da so bili preostali zasebni portfelji in zaprti naložbeni skladi, ki jih je upravljal družba Hipo Fondi, že zaprti, so v postopku prenehanja ali pa bodo likvidirani. Poleg tega se je Latvija zavezala, da [...].
- (75) Ob upoštevanju zgoraj navedenega se lahko sklene, da bo družba Hipo Fondi vsaj nekaj časa ostala le družba „poštni nabiralnik“ brez dejanskih poslov, ki bi jih upravljal. Ker je družba „poštni nabiralnik“ zaključila dejavnosti, ki jih je v preteklosti izvajala družba Hipo Fondi kot odvisna družba banke, in ne bo takoj izvajala novih gospodarskih dejavnosti, se lahko sprejme sklep, da poslovanje med družbo Hipo Fondi kot podjetjem, ki je bilo del bančne skupine, in novim subjektom, tj. družbo Hipo Fondi, ki je v lasti novih lastnikov in izvaja nove gospodarske dejavnosti, če jih sploh izvaja, ni bilo neprekinjeno. Zato se za družbo „poštni nabiralnik“ Hipo Fondi ne more šteti, da ji koristi pomoč, ki je bila v preteklosti dodeljena banki.
- (76) Družba HipoNIA bo vsebovala sredstva nekdanjega komercialnega segmenta banke, ki se ukinja, in bo poslovala le nekaj časa. Vendar so v skladu z ustaljeno sodno prakso lahko ukrepi, katerih cilj je prenehanje komercialnih dejavnosti, vseeno pomoč ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Glej uvodno izjavo 153 sklepa o začetku postopka.

⁽²⁾ Glej uvodno izjavo 60.

⁽³⁾ Glej na primer sklepe Komisije z dne 25. oktobra 2010 v zadevi N 560/09, Pomoč za likvidacijo banke Fionia Bank (UL C 76, 10.3.2011, str. 3), z dne 23. aprila 2010 v zadevi N 194/09, Pomoč za likvidacijo za Bradford & Bingley (UL C 143, 2.6.2010, str. 22), in z dne 5. novembra 2008 v zadevi NN 39/08, Pomoč za likvidacijo za banko Roskilde (UL C 12, 17.1.2009, str. 3).

- (77) V zvezi s podjetji, ki so kupci svežnjev, Komisija na podlagi informacij, ki jih je predložila Latvija, ugotavlja, da je bil postopek prodaje izveden na odprt in nediskriminatoreni način, pod tržnimi pogoji in s ciljem, da se zagotovi najvišja cena posameznih svežnjev.
- (78) V zvezi s prenosom družbe HipoNIA, ki naj bi bil nižji od tržne vrednosti, Komisija potrjuje predhodno ugotovitev iz sklepa o začetku postopka, da se njen kupec, tj. latvijska agencija za privatizacijo, ne more šteti za upravičenca do pomoči, saj ne izvaja gospodarskih dejavnosti in je zgolj latvijska državna agencija ⁽¹⁾.
- (79) Na podlagi navedenega Komisija meni, da pomoč ni bila dodeljena podjetjem, ki so kupci sredstev komercialnega segmenta in obveznosti banke.
- (80) Ugotavlja, da po že zaključeni prodaji vseh svežnjev, ki so sestavljeni iz nekdanjih komercialnih dejavnosti banke, ukrepi pomoči koristijo le tistim komercialnim dejavnostim banke, ki so se nadalje izvajale po prodaji družb HipoNIA in Hipolizings.

Ukrepi pomoči

- (81) Kot je navedeno v uvodni izjavi 73, je družbi Hipolizings koristila (čeprav le v omejenem obsegu) pomoč, dodeljena banki. Kot je navedeno zgoraj, ji ni bilo treba nepričakovano prekiniti pogodbenih dogovorov in podjetja ni bilo treba prodati kot družbe, ki jo prodaja lastnik v težavah, kar bi lahko povzročilo nujno prodajo. Omejena prednost ali dejstvo, da je ni mogoče količinsko opredeliti, ne spremeni ocene Komisije v zvezi s tem vprašanjem.
- (82) Ker je družba Hipolizings dejavna v finančnem sektorju, bi kakršna koli prednost v obliki državnih sredstev, ki bi koristila njenim dejavnostim, lahko prizadela trgovino v Uniji in izkrivljala konkurenco. Zato je treba ukrepe, ki koristijo njenim dejavnostim, obravnavati, kot da lahko izkrivljajo konkurenco in prizadenejo trgovino med državami članicami. Prednost je bila dodeljena v obliki državnih sredstev in je selektivna, saj koristi le eni finančni skupini.
- (83) Ob upoštevanju zgoraj navedenega je Komisija sklenila, da posredna prednost, ki jo ukrepi pomoči, dodeljeni banki, dajejo družbi Hipolizings, pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe.
- (84) Za likvidnostni ukrep, dodeljen družbi HipoNIA, ki se ohrani v fazi prestrukturiranja, čeprav za višji znesek, je v sklepu o začetku postopka že bilo ugotovljeno, da gre za državno pomoč. Komisija nima razloga, da bi spremenila svojo predhodno oceno, pri čemer upošteva večji znesek likvidnostne podpore. Spremenjen znesek ukrepa ne vpliva na njegovo opredelitev kot pomoč. Zato je Komisija sprejela sklep, da je likvidnostna podpora družbi HipoNIA v višini 71 milijonov LVL državna pomoč.
- (85) Prednost, ki izhaja iz drugih ukrepov pomoči, ki so bili dodeljeni matični družbi družbe HipoNIA, tj. banki, ne koristi družbi HipoNIA. Cilj vseh navedenih drugih ukrepov pomoči, dodeljenih banki, je bilo ohraniti dejavnosti banke dlje, kot bi bilo to mogoče v primeru takojšne plačilne nesposobnosti ali likvidacije, kar se je tudi uresničilo. Ko so bili ukrepi pomoči dodeljeni banki, je bila družba HipoNIA družba za upravljanje nedonosnih sredstev znotraj bančne skupine. Ker so bile dejavnosti družbe HipoNIA omejene na takojšno likvidacijo sredstev in brez kakršnih koli predplačil, ki bi se dodelila strankam, je bila sestavni del postopka likvidacije. Zato se lahko posredna pomoč iz drugih ukrepov pomoči, dodeljenih komercialnemu segmentu banke, izključi v primeru družbe HipoNIA.

5.2 Združljivost pomoči z notranjim trgovom

- (86) Ker je bilo v oddelku 5.1 ugotovljeno, da sta likvidnostni ukrep družbi HipoNIA in posredna prednost za družbo Hipolizings, ki je izhajala iz ukrepov pomoči, dodeljenih banki, državna pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe, bi bilo treba oceniti njuno združljivost z notranjim trgovom.

⁽¹⁾ Glej uvodno izjavo 158 sklepa o začetku postopka.

5.2.1 Pravna podlaga za oceno združljivosti

- (87) V uvodnih izjavah 177 do 180 sklepa o začetku postopka je že bilo ugotovljeno, da se ukrepi pomoči, ki koristijo komercialnim dejavnostim banke, ocenijo v skladu s členom 107(3)(b) Pogodbe in zlasti sporočilom Komisije o prestrukturiranju.

5.2.2 Združljivost ukrepa pomoči v skladu s sporočilom o prestrukturiranju

Ponovna vzpostavitev dolgoročnega uspešnega poslovanja gospodarskih dejavnosti banke, ki jih po prodaji nadalje izvaja družba Hipolizings

- (88) V točki 17 sporočila o prestrukturiranju je potrjeno, da lahko prodaja (dela) finančne institucije tretji osebi prispeva k ponovni vzpostavitvi njenega dolgoročnega uspešnega poslovanja.
- (89) Družba Hipolizings je bila prodana družbi Swedbank Lizings, ki je največja liziška družba v Latviji (22-odstotni tržni delež). Tesno je vključena v splošno bančniško poslovanje družbe Swedbank. Dne 31. maja 2013 je bonitetna hiša Moody's zvišala bonitetno oceno družbe Swedbank na A1. Za poslovanje skupine je značilna ustrezna donosnost (s stopnjo donosnosti lastniškega kapitala v višini 16,9 % leta 2012 in 13,8 % v prvem četrtletju 2013 ⁽¹⁾) s količnikom navadnega lastniškega temeljnega kapitala, večjim od 15 %. Dejavnosti družbe Hipolizings znašajo zelo majhen delež sredstev skupine Swedbank (približno 0,05 %).
- (90) Ob upoštevanju zgoraj navedenega je Komisija sklenila, da gospodarske dejavnosti banke, ki jih nadalje izvaja družba Hipolizings po prodaji družbi Swedbank Lizings in kot so vključene v skupino Swedbank, uspešno poslujejo.

Prenehanje neprodanih komercialnih dejavnosti v skladu s predpisi

- (91) Latvija je potrdila, da družba HipoNIA, ki je od banke pridobila portfelj posojil, ne zagotavlja dodatnega financiranja svojim strankam. Poleg tega je predložila poročila o spremljanju prenehanja neprodanih komercialnih dejavnosti v skladu s predpisi in naknadnim vrednotenjem likvidacije.
- (92) Komisija pozitivno obravnava prizadevanja Latvije in banke v zvezi s prodajo vseh komercialnih dejavnosti, ki jih je bilo mogoče prodati, razen če je bila prodaja gospodarsko manj ugodna kot njihovo postopno opuščanje glede na oceno ugledega zunanjega svetovalca.
- (93) Ob upoštevanju zgoraj navedenega je Komisija sklenila, da so bili pomisleki iz sklepa o začetku postopka odpravljeni in da so zahteve iz sporočila o prestrukturiranju v zvezi s prenehanjem poslovanja v skladu s predpisi izpolnjene v tej zadevi.

Pomoč, omejena na najmanjši možni znesek/lastni prispevek

- (94) Že v sklepu o začetku postopka je bilo ugotovljeno, da osnovni scenarij iz prodajne strategije zagotavlja omejitev potrebne pomoči za postopno opuščanje komercialnih dejavnosti banke na najmanjši možni znesek ⁽²⁾. Dejansko izvajanje navedenega načrta ne spremeni te ocene.
- (95) Poleg tega je bilo v sklepu o začetku postopka ugotovljeno, da se komercialne dejavnosti banke s prodajo prenehajo izvajati, s čimer se zagotovi, da banka v čim večji meri prispeva k prestrukturiranju z lastnimi sredstvi ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Vir: http://www.swedbank.com/idc/groups/public/@i/@sbg/@gs/@ir/documents/financial/cid_900555.pdf.

⁽²⁾ Glej uvodno izjavo 210 sklepa o začetku postopka.

⁽³⁾ Glej uvodni izjavi 211 in 212 sklepa o začetku postopka.

Preprečevanje neupravičenega izkrivljanja konkurence

- (96) Kot je že bilo določeno v sklepu o začetku postopka, pravočasna ločena odsvojitve odvisnih družb banke in razdelitev banke v več svežnjeve pred njihovo prodajo zmanjšujeta neupravičeno izkrivljanje konkurence, ki je posledica pomoči. Zato se štejeta za pozitivna ukrepa ⁽¹⁾.
- (97) Ker se je prodaja zaključila, so bili odpravljeni pomisleki iz sklepa o začetku postopka v zvezi s hitrostjo prodaje.
- (98) Ker je Latvija potrdila, da se za obstoječa posojila družbe HipoNIA ne bodo dodelila predplačila, so bili ublaženi pomisleki iz sklepa o začetku postopka v zvezi s to zadevo.
- (99) V zvezi z družbo Hipolizings je Komisija v sklepu o začetku postopka predhodno ugotovila, da so bili ukrepi za omejevanje izkrivljanja konkurence, ki je posledica dodeljenih ukrepov, ustrezni. Ker je Latvija potrdila, da družba Hipolizings ni koristila nobene neposredne pomoči, se lahko navedene predhodne ugotovitve Komisije zdaj potrdijo. Poleg tega družba Hipolizings [...]. [...]. Ob upoštevanju omejene prisotnosti družbe Hipolizings na trgu (5-odstotni tržni delež) in omejene pomoči, ki ji je bila dodeljena in je le posredna, so ukrepi za omejevanje izkrivljanja konkurence, ki jih večinoma sestavlja pravočasna prodaja s strani banke, ustrezni.

5.2.3 Sklepne ugotovitve o združljivosti

- (100) Ob upoštevanju zgoraj navedenega je Komisija sklenila, da načrt preoblikovanja banke in njegovo dosedanje izvajanje v zvezi s komercialnimi dejavnostmi banke izpolnjujeta vse pogoje iz sporočila o prestrukturiranju.

6. SKLEPNE UGOTOVITVE

- (101) Komisija je sklenila, da gre pri likvidnostni podpori v višini 71 milijonov LVL, ki jo je Latvija junija 2013 dodelila banki (v obliki pravne osebe družbe HipoNIA), in posredni prednosti za družbo Hipolizings, ki izhaja iz ukrepov prestrukturiranja, dodeljenih banki, za državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe.
- (102) Komisija je sklenila, da je Latvija nezakonito izvajala dodatno likvidnostno podporo v višini 11 milijonov LVL in s tem kršila člen 108(3) Pogodbe. Vendar je Komisija sklenila, da je ukrep skupaj s prvotno likvidnostno podporo za družbo HipoNIA v višini 60 milijonov LVL združljiv z notranjim trgovom v skladu s členom 107(3)(b) Pogodbe.
- (103) Komisija je sklenila tudi, da je posredna prednost za družbo Hipolizings, ki izhaja iz ukrepov prestrukturiranja, dodeljenih banki, združljiva z notranjim trgovom v skladu s členom 107(3)(b) Pogodbe –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Državna pomoč, ki jo je Latvija dodelila banki v obliki likvidnostne podpore za družbo HipoNIA, v višini 71 milijonov LVL in posredna prednost za družbo Hipolizings, ki izhaja iz ukrepov prestrukturiranja, dodeljenih banki, sta združljivi z notranjim trgovom.

⁽¹⁾ Glej uvodno izjavo 219 sklepa o začetku postopka.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Republiko Latvijo.

V Bruslju, 17. julija 2013

Za Komisijo
Joaquín ALMUNIA
Podpredsednik
